

20 Οκτωβρίου 2013

Διδυμοτείχου Δαμασκηνός: «Η Θράκη είναι ένας τόπος που ήταν, είναι και θα πρέπει παντοτινά να μείνει ελληνικός και χριστιανικός»

/ [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Στα πλαίσια του τρίμηνου προγράμματος [«Ενορία εν δράσει...»](#), την Τετάρτη 16 Οκτωβρίου 2013, ο Σεβ. Μητροπολίτης Διδυμοτείχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου **κ. Δαμασκηνός**, μίλησε για τον Άγιο Ιωάννη τον Βατάτζη τον εκ Θράκης, Αυτοκράτορα της Νικαίας.

Ξεκινώντας την ομιλία του, ο Σεβασμιώτατος έκανε μια εισαγωγή μιλώντας για τη Θράκη και το Διδυμότειχο. *«Δεν μπορεί να καταλάβει κανείς τι είναι Θράκη, αν δεν πάει και δεν επισκεφθεί τη Θράκη»*, σημείωσε και συμπλήρωσε αναφερόμενος στον Έβρο, πως πρόκειται για την *«εσχατιά της Ελλάδος»* και θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι ο χώρος όπου συναντούνται δύο θρησκείες και τρεις πολιτισμοί. Ο Χριστιανισμός και ο μουσουλμανισμός και ο Ελληνικός, ο Σλαβικός και ο Τουρκικός πολιτισμός.

Εν συνεχεία, αναφερόμενος στην ιστορία του Διδυμοτείχου έκανε μια ιστορική αναδρομή από τα Βυζαντινά χρόνια. *«Στο Διδυμότειχο, αν έρθει κανείς, θα διαπιστώσει ότι υπάρχει ένα αρχαίο τέμενος, το λεγόμενο «τζαμί του Βαγιαζίτ», το οποίο είναι φτιαγμένο εκεί πριν την Άλωση της Πόλης. Αυτό το τέμενος είναι το αρχαιότερο στην Ευρώπη και αντί για τρούλο, που έχουν όλα τα τζαμιά, έχει πυραμιδοειδή σκεπή»*, λέγοντας χαρακτηριστικά ότι αυτές οι περιοχές έχουν πολλά να επιδείξουν πολιτιστικά.

Στη συνέχεια της ομιλίας του, ο Σεβασμιώτατος, ανέφερε πως «μέσα στην υπερχιλιετή ιστορία του, το Διδυμότειχο έχει αναδείξει πολύ σπουδαίες προσωπικότητες όπως και η ιερά μορφή του Αγίου Ιωάννη του Βατάτζη του Ελεήμονος που έζησε το 1193-1254. Γεννήθηκε στο Διδυμότειχο και αξιώθηκε να γίνει βασιλεύς και Αυτοκράτορας της αυτοκρατορίας της Νικαίας», συμπληρώνοντας με μια ιστορική τοποθέτηση, πως με τις Σταυροφορίες οι Φράγκοι κατέλαβαν την Κωνσταντινούπολη και η πρωτεύουσα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας μεταφέρθηκε στη Νίκαια της Βιθυνίας.

Αφορμή για την προβολή του Αγίου Ιωάννη του Βατάτζη, στάθηκε το γεγονός πως μέχρι το 1924 ετιμάτο η μνήμη του ιδιαιτέρως στη Σμύρνη της Μικράς Ασίας. Αλλά τα τελευταία χρόνια υπάρχει ένα κλίμα και μια μεγάλη επιθυμία να προβληθεί ο τοπικός Άγιος του Διδυμοτείχου. Έτσι και έγινε μια πρόχειρη εκκλησία , η οποία εγκαινιάστηκε και με τον καιρό επεκτάθηκε και δέχεται πολλούς προσκυνητές.

Στη συνέχεια, ο Σεβασμιώτατος **κ. Δαμασκηνός**, ανέφερε τι ήταν αυτό που έκανε τον Άγιο Ιωάννη το Βατάτζη μεγάλο Άγιο. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά «χρησιμοποίησε την εξουσία όχι σαν μοχλό καταπίεσης των αδυνάτων ή των υπηκόων του ή προς ίδιον όφελος. Αλλά άσκησε την εξουσία ως μοχλό διακονίας

και προσφοράς προς τους υπηκόους του και την Ορθοδοξία». Συμπλήρωσε κάνοντας αναφορά στη ζωή και το έργο του. «Το έργο του είναι πολυσχιδές. Είχε παντρευτεί την κόρη του τότε αυτοκράτορα, Θεοδώρου Λάσκαρη. Είχε πολλά χαρίσματα ηγετικά και έτσι χρησίμηκε ως δεύτερος αυτοκράτορας της Αυτοκρατορίας της Νικαίας. Πήρε μια αυτοκρατορία πονεμένη. Διακρίθηκε και για τις στρατιωτικές του επιτυχίες και επεξέτεινε τα όρια αυτού του Βασιλείου». Μάλιστα, συμπλήρωσε λέγοντας πως δημιούργησε τις προϋποθέσεις ώστε αργότερα, να ανακαταληφθεί η Κωνσταντινούπολη, ενώ ενδιαφέρον προκάλεσε και η αναφορά του Σεβασμιωτάτου πως ο Άγιος Ιωάννης ο Βατάτζης «ήταν ένας σπουδαίος στρατιώτης, ο οποίος, όπως μαρτυρούν οι ιστορικοί της εποχής αυτής και οι χρονογράφοι, έμπαινε μπροστά για να οδηγήσει το στρατό και να δείξει το θυσιαστικό του φρόνημα».

Κάνοντας, στη συνέχεια, λόγο για το πολιτιστικό έργο που προσέφερε ο Άγιος Ιωάννης ο Βατάτζης, ο Σεβασμιώτατος μας πληροφόρησε πως έκανε ένα μεγάλο και σπουδαίο πολιτιστικό έργο. Μάζεψε όλους τους σοφούς, που είχαν έρθει πρόσφυγες από την Πόλη και δημιούργησε τις προϋποθέσεις για να προαχθεί η ελληνική παιδεία. Δημιουργήθηκαν βιβλιοθήκες, με ό, τι χειρόγραφα είχαν μείνει από τη λεηλασία των Φράγκων, ενώ δημιούργησε Πανεπιστήμιο στη Νίκαια και ήταν αρωγός σε ό, τι είχε σχέση με τον πολιτισμό, την παιδεία και την αγωγή.

Στον κοινωνικό τομέα, υπήρξε δίκαιος και ελεήμων, εξ' ου και το προσωνύμιό του. Μοίρασε τη γη προκειμένου όλοι να μπορούν να εργάζονται. Δημιούργησε συνθήκες ώστε να είναι το κράτος αυτοσυντήρητο. «Ο Άγιος έμαθε τους ανθρώπους να δουλεύουν. Να εργάζονται και να ζουν αξιοπρεπώς», ανέφερε σε ένα σημείο της ομιλίας του ο Σεβασμιώτατος.

Ένα γεγονός που μαρτυρά την διακονία του Αγίου Ιωάννη του Βατάτζη στην Ορθόδοξη Εκκλησία «με ζήλο και αφοσίωση», όπως παρατήρησε ο Σεβασμιώτατος κ. Δαμασκηνός , αποτελεί η περίφημη επιστολή και απάντηση του Αγίου προς τον Πάπα Γρηγόριο Η'. «Δεν έτρεξε για να ενωθεί η Ορθόδοξη με τη Δυτική εκκλησία. Ήταν αυτοκράτορας ο οποίος κράτησε την πίστη και δεν συμβιβάστηκε», ανέφερε χαρακτηριστικά ο Σεβασμιώτατος.

«Ήταν ένας κοινωνικός αναμορφωτής. Ήταν άνθρωπος του Θεού γιατί είχε αρετές. Τον διέκρινε το θυσιαστικό του φρόνημα. Συνέδεσε και πάλι τη Βυζαντινή αυτοκρατορία με τον ελληνισμό και το ελληνοχριστιανικό πνεύμα. «Πατέρας Ελλήνων», ονομάζεται από μερικούς», μας πληροφόρησε ο Σεβασμιώτατος στη συνέχεια. Στη συνέχεια, έγινε αναφορά στο θάνατο του Αγίου, από επώδυνη ασθένεια, 4 Νοεμβρίου 1254. Ο Άγιος Ιωάννης ο Βατάτζης ετάφη με βασιλικές τιμές, ενώ ύστερα από δική του αποκάλυψη, έγινε η ανακομιδή του λειψάνου του, που βρέθηκε «άθικτο και ευωδιάζον»

. Ωστόσο, σύμφωνα με πηγές λέγεται πως μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη, δίνοντας αφορμή να δημιουργηθούν όλοι οι λαϊκοί θρύλοι για τον «Μαρμαρωμένο Βασιλιά».

Προς το τέλος της ομιλίας του, ο Σεβασμιώτατος, είπε χαρακτηριστικά πως «το ιερό πρόσωπο του Αγίου Ιωάννη είναι ένα πρόσωπο που μπορεί να μας δώσει πολλά μηνύματα ζωής, για την προσδοκία της ελπίδας, για το ποιος είναι ο πραγματικός άρχοντας, για το πώς πρέπει να μάθουμε να δουλεύουμε και να εξασφαλίζουμε τη ζωή μας, να είμαστε σταθεροί και ακλόνητοι στην πίστη μας και να έχουμε αξίες και ιδανικά στη ζωή μας».

Καταληκτική πρόταση και ταυτόχρονα αφυπνιστικό και ελπιδοφόρο μήνυμα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Διδυμοτείχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου κ. Δαμασκηνού ήταν πως «η Θράκη είναι ο τόπος όπου χτυπάει η καρδιά της Ελλάδας. Είναι ένας τόπος πονεμένος, με πολλά προβλήματα. Ένας τόπος που ήταν, είναι και θα πρέπει παντοτινά να μείνει ελληνικός και χριστιανικός».

Στη συνέχεια, ο Σεβασμιώτατος έδωσε το λόγο στον Πολιτικό Επιστήμονα **κ. Κωνσταντίνο Χολέβα** ο οποίος συμπλήρωσε πως αυτή η λαϊκή μνήμη και παράδοση που κατέταξε τον Άγιο Ιωάννη Βατάτζη στο Αγιολόγιο της εκκλησίας μας, κατεγράφη και από τον Άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη, στην διάρκεια της Τουρκοκρατίας, ενώ ανέφερε χαρακτηριστικά πως «όπως λένε και μεγάλοι ιστορικοί, το 1237 περίπου με την επιστολή στον Πάπα, γεννιέται η Μεγάλη Ιδέα για την ανάκτηση της Πόλης». Κλείνοντας εξήγε το συμπέρασμα πως πρόκειται για «μια μορφή που είναι και στρατιωτική, πολιτική και εκκλησιαστική – με την έννοια του σεβασμού προς την εκκλησία και το ευωδιάζον λείψανό του- και ένα σπουδαίο πνευματικό ηγέτη του ελληνισμού».

Στην εκδήλωση παρευρέθηκε ο Υφυπουργός Εξωτερικών **κ. Γεροντόπουλος** ενώ τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πειραιώς κ. Σεραφείμ εκπροσώπησε ο Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως **Αρχιμ. Νήφων Καπογιάννης**.

[Την εκδήλωση μπορείτε να την παρακολουθήσετε εδώ](#)